

Polska język, trudna język

Dnia 21 lutego obchodzimy Międzynarodowy Dzień Języka Ojczystego. W tym roku inaczej, niż to było zaplanowane. Nie mniej jednak cel obchodów jest ten sam. Chcemy podkreślić, jak ważne jest nasze dziedzictwo językowe, jego różnorodność i odmienność. W dobie globalizacji i homogenizacji kultury jest to szczególnie ważne. „Wraz ze śmiercią języka ginie nie tylko jedyna w swoim rodzaju uporządkowana struktura leksykalna i gramatyczna, ale także pewien sposób opisu świata, myślenia, podejścia do czasu i natury.”^[1] Dlatego właśnie starajmy się mówić poprawnie i respektujemy zasady poprawności językowej.

„Polska język, trudna język” nie tylko dla obcokrajowców, ale także dla samych Polaków. Jednym z wielu problematycznych wyrazów w użyciu jest czasownik „ubierać/ubrać”. Słownik języka polskiego proponuje dwa zastosowania. Pierwsze – włożyć na siebie ubranie, obuwie, nakrycie głowy; drugie – kupić sobie ubranie lub kazać je sobie uszyć; też nosić je w jakiś sposób. O ile z tym drugim znaczeniem nie ma większego problemu, bo podobno nawet sam „diabeł ubiera się u Prady”, a ludzie potrafią ubierać się szykownie, to z poprawnym użyciem pierwszego mamy często niemały problem. Spróbujmy więc wyłożyć rzecz w sposób jak najbardziej przystępny.

Najpowszechniejsze użycie czasownika „ubierać się” zazwyczaj odnosi się do czynności podstawowej, np. „Codziennie rano ubieram się.” Także w odniesieniu do innej osoby: „Ubierz się.” Można też ubrać kogoś. „Mama ubiera dziecko.”, „Dziecko ubiera lalkę.” Można też ubrać choinkę, stół lub ołtarz – w sensie udekorować. Gdybyśmy na tym poprzestali, byłoby idealnie. Niestety kusi nas często, żeby ubrać płaszcz, sweter, buty i tu właśnie zaczyna się problem, bo te formy są błędne. Można ubrać się w garnitur, ubrać się w sukienkę,

ubrać się w kombinezon.

Lepiej może jednak „wkładać”, czyli umieszcząć, wdziewać, zakładać coś (zwłaszcza ubranie) na kogoś, na siebie; ubrać się w coś lub ubrać kogoś w coś. Wyraz ten ma zbliżone znaczenie, ale to właśnie on tworzy konstrukcję „ktoś wkłada coś”. Zatem wkładamy płaszcz, wkładamy buty, wkładamy sweter czy koszulę. Wkładać można też kapelusz na głowę, zegarek na rękę, pierścionek na palec. „Ja nie mam co na siebie włożyć...” – śpiewała poprawnie Zula Pogorzelska w piosence Jerzego Petersburskiego. Dlatego właśnie forma włożyć jest lepsza niż ubrać.

Gdyby tego jednak było mało, kolejnym problematycznym czasownikiem jest „zakładać”, czyli umieścić (umieszcząć) coś gdzieś, na czymś, nakładać coś. W praktyce zakładamy coś (sobie, komuś, czemuś) na coś. Zakładamy więc okulary na nos, łańcuszek/krawat na szyję, słuchawki/kolczyki na uszy, plecak na plecy itp. Ktoś może zapytać, a co z nakładaniem płaszcza czy swetra. Tu zdania językoznawców są podzielone (prof. Mirosław Bańko i prof. Jan Miodek) dopuszczają tę formę w znaczeniu włożyć lub ubrać się w... W Nowym słowniku poprawnej polszczyzny i Słowniku współczesnego języka polskiego ta forma też została uznana za poprawną.^[2] Dopóki jednak ta kwestia nie zostanie ostatecznie potwierdzona przez Radę Języka Polskiego, bezpieczniej będzie stosować formę wkładać płaszcz i wkładać sweter.

Na deser został nam jeszcze czasownik „nakładać” w znaczeniu umieścić (umieszcząć) coś na sobie lub na kimś, na czymś, włożyć (wkładać) coś na siebie lub na kogoś, ubrać (ubierać się) w coś, kogoś, coś w coś. Nakładamy więc suknię, dziecku czapkę i rękawiczki, także śpioszki, koniowi chomąto itd.

Dla sprawdzenia nabytej wiedzy w praktyce warto rozwiązać powyższy krótki quiz wielokrotnego wyboru. Link do formularza pt. „Jak to powiedzieć?”

Powodzenia!

Jeśli język polski jest wam bliski, w najbliższym numerze Ramoty będzie można przeczytać o Szczeczeszyńskim Festiwalu Języka Polskiego – W Szczeczeszynie polszczyzna brzmi szczególnie przyjaźnie.

Autor: Agnieszka Aleksandrowicz

[1] <https://www.ekokalendarz.pl/dzien-jezyka-ojczystego/>

[2]https://fil.ug.edu.pl/wydzial/instytuty_i_katedry/instytut_filologii_polskiej/jezykoznawstwo_polonistyczne/porady_jezykowe/frazeologia?page=4

**Z wielkim smutkiem i bólem
żegnamy Śp. Kornela
Bogdańskiego**

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia 15 lutego 2021 roku zmarł Kornel Bogdański, uczeń Zespołu Szkół Plastycznych im. Cypriana Kamila Norwida w Lublinie.

Rodzinie Zmarłego wyrazy głębokiego współczucia składają
Dyrekcja, Nauczyciele i Pracownicy ZSP w Lublinie.

Uroczystości pogrzebowe rozpoczną się 19 lutego 2021 roku Mszą świętą żałobną, która zostanie odprawiona o godz. 15.00 w Kościele Apostołów Piotra i Pawła w Bodzanowie. Pokój Jego Duszy.

Funkcjonowanie ZSP w Lublinie 15.-26.02.2021

Zarządzenie Dyrektora nr 8/2021w sprawie zasad funkcjonowania Zespołu Szkół Plastycznych im. C. K. Norwida w Lublinie w okresie epidemii COVID-19 w dniach 15.-26.02.2021 – link do pliku .pdf 485 KB

Teodor Gałysz

Dodano nowy biogram w Galerii Nauczycieli Lubelskiej Szkoły Plastycznej.

Teodor Gałysz urodził się w 1912 roku w Warszawie. Studiował na ASP w W-wie w latach 1935-39, malarstwo sztalugowe u prof. Pruszkowskiego oraz malarstwo dekoracyjne u prof. Pękalskiego. Pracował w prywatnej szkole plastycznej Janiny Miłosiowej (Prywatne Liceum Sztuk Plastycznych OMTUR w Lublinie w roku szkolnym 1947/48). Do 1957 r. działał i wystawiał na terenie lubelskiego Okręgu ZPAP. Później osiadł w Szczecinie, gdzie tworzył i wystawiał swoje prace. Czytaj dalej na stronie – Galeria Nauczycieli Lubelskiej Szkoły Plastycznej→

Szkolenia zdalne CEA

Oferta doskonalenia dla dyrektorów i nauczycieli szkół i placówek artystycznych obejmuje szkolenia prowadzone w formie kształcenia na odległość oraz w formie łączonej (szkolenie w siedzibie CEA oraz w formie zdalnej) w okresie styczeń – marzec

2021 r.

Szkolenia zdalne CEA (styczeń – marzec 2021) – link do pliku .pdf 294 KB

Funkcjonowanie ZSP w Lublinie od 01.02.2020

Zarządzenie Dyrektora nr 5/20201 w sprawie zasad funkcjonowania Zespołu Szkół Plastycznych im. C. K. Norwida w Lublinie w okresie epidemii COVID-19 od 1 lutego 2021 r. z dn. 29.01.2021 – link do pliku .pdf 88 KB (nieдоступny WCAG 2.0)

Wyniki konkursu „Kraje francuskojęzyczne na świecie”

W dniu 18 grudnia 2020 r. odbyła się IX edycja konkursu „Kraje francuskojęzyczne na świecie” organizowanego przez III LO im. Unii Lubelskiej w Lublinie. Z radością informujemy o doskonałych wynikach uczennic reprezentujących naszą szkołę: **Anny Tiemann oraz Zuzanny Duł z klasy 2b**, które zdobyły odpowiednio 50 i 40 punktów na 54 możliwych. I chociaż nasze dziewczyny uplasowały się poza podium, to jest to bardzo duży sukces. Serdecznie gratulujemy i zapraszamy do udziału w kolejnej edycji konkursu.

Opiekun Agnieszka Drzewiecka

Zapraszamy uczniów szczególnie zainteresowanych historią, geografiami, literaturą, kulturą oraz zwyczajami krajów francuskojęzycznych do udziału w IX edycji konkursu „Kraje francuskojęzyczne na świecie” organizowanego przez III LO im. Unii Lubelskiej w Lublinie. Konkurs odbędzie się w dniu **18 grudnia 2020 r.** i będzie miał formę testu pisemnego w języku polskim na platformie www.exam.net.

Prosimy o zgłaszanie się chętnych uczniów do p. Agnieszki Drzewieckiej za pośrednictwem dziennika elektronicznego.

Szkolny koordynator ds. konkursów
Agnieszka Drzewiecka

Stanisław Szczepański

Dodano nowy biogram w Galerii Nauczycieli Lubelskiej Szkoły Plastycznej.

Urodził się 02.03.1895 w w Ropczycach. W 1944 roku pracował jako nauczyciel w prywatnej szkole plastycznej Janiny Miłosiowej, która nazywała się Szkoła Sztuk Zdobniczych i Przemysłu Artystycznego w Lublinie. Malował pejzaże, martwe natury, portrety i akty, utrzymane w postimpresjonistycznej konwencji malarstwa polskich kolorystów. Zajmował się także malarstwem monumentalnym o tematyce sakralnej. Zmarł 14.12.1973 w Warszawie. Czytaj dalej na stronie – Galeria Nauczycieli Lubelskiej Szkoły Plastycznej→

Wystawa malarstwa Ireny Zieniewiecz w ZSP w Lublinie

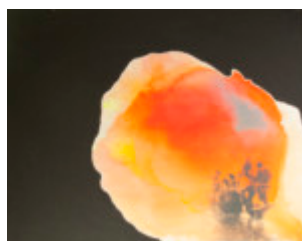
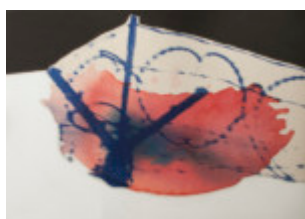
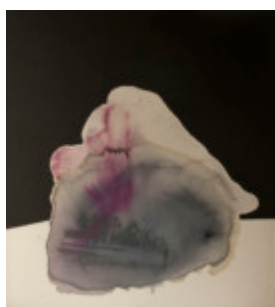

Zapraszamy na transmisję online i oglądanie wystawy
www.facebook.com/galeriasztukiA10 – link do strony.

Irena Zieniewicz ur. 09.03.1993 roku w Lublinie. Absolwentka Zespołu Szkół Plastycznych im. Cypriana Kamila Norwida w Lublinie. W czerwcu 2017 ukończyła z wyróżnieniem studia na Akademii Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi na Wydziale Grafiki i Malarstwa, na kierunku malarstwo. W 2020 ukończyła z wyróżnieniem studia na kierunku rzeźba na Wydziale Rzeźby i Działań Interaktywnych na Akademii Sztuk Pięknych w Łodzi. W swojej twórczości porusza takie tematy jak: emigracja, dyskryminacja, tożsamość, prawa człowieka, ksenofobia i nietolerancja. Pracuje w takich dziedzinach jak: rzeźba, instalacja, prace site specific, malarstwo grafika artystyczna i projektowa.

Od października 2019 pracuje na Akademii Sztuki w Szczecinie, w Laboratorium Serigrafii Centrum Przemysłów Kreatywnych.

Galeria Sztuki A10 – @galeriasztukiA10 – Witryna społeczno-kulturalna – link do strony